

Itineraris senyalitzats al Parc de la Serralada de Marina

GR-92. Sender del Mediterrani. De Tiana a Montcada i Reixac

Itinerari pedagògic del torrent de les Bruixes a Torribera*

SL-C 95. De Tiana al turó d'en Galceran*

SL-C 96. El Rocar*

SL-C 140. La vall de Pomar*

SL-C 141. De Torribera a Puig Castellar*

SL-C 142. El torrent de l'Amigó*

SL-C 143. Al voltant de Sant Pere de Reixac*

SL-C 144. La vall de Sant Jeroni de la Murtra*

SL-C 145. La vall de Montalegre*

SL-C 146. De la font de l'Alba a la Conreria

SL-C 147. De la font de l'Alzina al Puig Castellar*

SL-C 148. La font del Tort*

SL-C 149. De Sant Pere de Reixac al turó de les Maleses*

SL-C 150. De la Conreria al turó de les Maleses*

* Rutes circulars que tornen al punt d'inici

 Fullet disponible

Xarxa de Parcs Naturals

Opineu sobre els parcs

Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona

Parc del Castell de Montesquiu, Espai Natural de les Guílleries-Savassona, Parc Natural del Montseny, Sant Miquel del Fai, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada Litoral, Parc de la Serralada de Marina, Parc Fluvial del Besòs, Parc Natural de la Serra de Collserola, Parc Agrari del Baix Llobregat, Parc del Garraf, Parc d'Olièrdola, Parc del Foix.

**Diputació
Barcelona**

Xarxa de Parcs Naturals

Gerència de Serveis d'Espais Naturals

Comte d'Urgell, 187. 08036 Barcelona

Tel. 934 022 428

xarxaparc@diba.cat · parc.diba.cat

Diputació de Barcelona. Textos: Laura Martínez Rubio. DL B 10130-2024. Paper procedent de fonts responsables amb el medi ambient

**Parc de la
Serralada de Marina**

ITINERARIS SENYALITZATS

SL®-C 147

© Laura Martínez Rubio

De la font de l'Alzina al Puig Castellar

Descobrint Santa Coloma de Gramenet (II)

**Diputació
Barcelona**

Xarxa de Parcs Naturals

Parc de la Serralada de Marina

© Andoni Canela

Un espai natural protegit, envoltat de civilització, en què el paisatge humà s'endinsa muntanya amunt entre ambients mediterranis

Malgrat la pressió humana, el Parc conserva la fauna i la vegetació característiques. El lleure i l'educació formen la part més beneficiosa d'un espai que ha sabut compatibilitzar la natura amb el patrimoni històric al llarg dels anys.

Al codi QR trobareu més informació sobre aquesta excursió

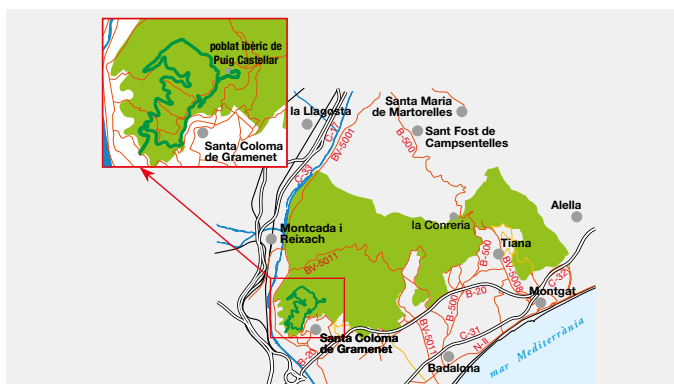
DADES PRINCIPALS

Any de constitució: 1996
Superfície protegida: 2.086 ha

MÉS INFORMACIÓ

Oficina del Parc de la Serralada de Marina
Ctra. B-500, km 6
08391 Tiana
Tel. 933 956 336
p.smarina@diba.cat

Accés al punt d'inici

En trens de Rodalies

Línies R3 o R4 amb parada a Sagrera, i, des d'allà, línia de metro 9N fins a Can Zam i caminar quinze minuts.

Línia R1 amb parada a Badalona, i, des d'allà, caminar deu minuts fins a la parada de bus M27, metro Pompeu Fabra, i anar fins a Barri Oliveres.

En autobusos TUSGSAL

Línia B20 (Barcelona, Pl. Urquinaona – Santa Coloma de Gramenet, Barri Oliveres) i línia M27 (Badalona, Pl. Josep Cortinas – Santa Coloma de Gramenet, Barri Oliveres). Parada: Barri Oliveres. Consulteu les actualitzacions a www.tusgsal.cat.

En metro

Línia 9N fins a Can Zam i caminar quinze minuts. Una altra opció és agafar la línia 1 fins a Santa Coloma i, des d'allà, el bus M27 fins a Barri Oliveres.

En vehicle privat

Cal anar fins al mirador del camí de la font de l'Alzina, situat a l'extrem occidental del barri de les Oliveres, a Santa Coloma de Gramenet, on trobareu un pàrquing per a cotxes.

Si aneu per la C-32, heu d'agafar la sortida 19 i anar en direcció al barri de les Oliveres de Santa Coloma de Gramenet.

Característiques i recomanacions

Distància: 7,8 km

Desnivell: 208 m

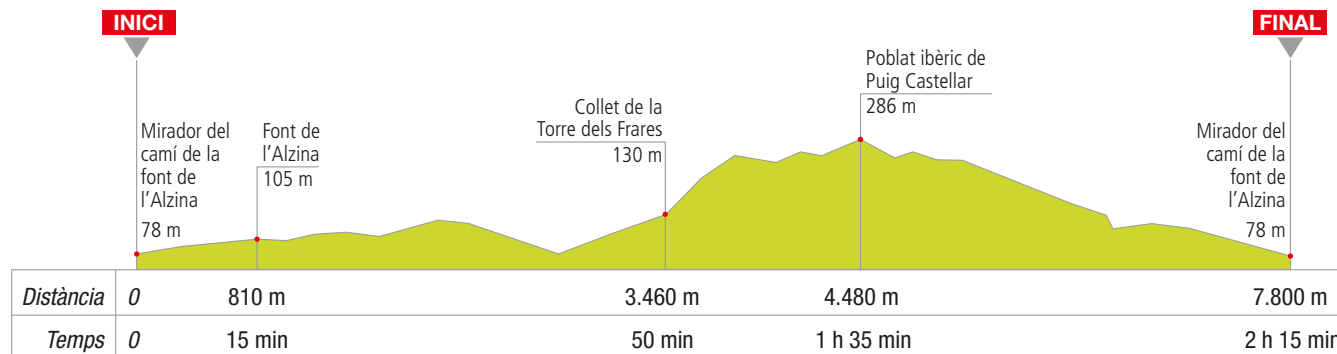
Durada: 2 h 15 minuts, sense visita al poblat

Dificultat: mitjana

Senyalització: línia blanca sobre verd, SL-C 147

Recomanacions:

- Porteu calçat adequat, gorra, aigua i prismàtics.
- No llenceu deixalles ni arrenqueu cap mena de planta.
- Procureu no destorbar la fauna.
- Es recomana portar calçat adequat; en algun tram, el pendent és fort i el camí, pedregós.

Descripció de l'itinerari

Del mirador a la font de l'Alzina

Comencem l'itinerari al mirador del camí de la font de l'Alzina, on trobem la fita d'inici de l'SL-C 147 **1**, juntament amb un mapa del parc i dos itineraris inclusius. El primer tram és una passejada agradable per una pista ampla de terra amb circulació de vehicles **1** fins a arribar a l'àrea d'esplai de les Oliveres **2**.

Continuem fins a l'aparcament i el restaurant Font de l'Alzina. A mà dreta i passada la cadena, arribem a la font de l'Alzina **3**. És un indret acollidor que convida a asseure's i gaudir del silenci i la remor de l'aigua.

De la font de l'Alzina al collet de la Torre dels Frares (GR-92)

A mesura que avancem per la pista que fa ziga-zaga, observem els canvis en la vegetació entre el vessant solell i el vessant obac. En el primer abunden els pins pinyoners i les plantes aromàtiques, i, en el segon, l'alzinar i el seu sotabosc en són els protagonistes, juntament amb la molsa i algun roure.

Després de diversos revolts, i un cop travessat un alzinar ombrívol, ens sorprèn un gran forat al turonet que veiem davant nostre. Som en una antiga mina de galena situada sobre el torrent de les Canyes **4**. Si ens endinsem pel corriol de la dreta, a través de l'espessa vegetació, veurem de prop les dues entrades tancades. Al costat, un banc de pedra ens convida a descansar.

Voregem un canyissar i, després d'una llarga baixada, a la bifurcació de camins, agafem el que puja a la nostra dreta. Segons l'època de l'any, en aquest tram podrem apreciar ametllers florits. Quan arribem al collet de la Torre dels Frares **5**, una fita ens indica que a partir d'aquí compartirem el sender amb el GR-92.

Del collet de la Torre dels Frares al poblat ibèric de Puig Castellar

Comença la pujada més exigent de tot l'itinerari. Ara ascendim per un corriol estret amb trams d'esglaons i molta roca, on hem d'anar amb compte de no rellescar. A mesura que guanyem alçada, les vistes cada cop més espectaculars del Vallès seran la nostra recompensa.

La pujada finalitza en una pista forestal a la dreta, on seguim els senyals de l'itinerari que ens portaran fins al Puig Castellar. Un gran rètol ens indica que hem arribat. Som al pla de les Alzines, on antigament hi havia hagut conreus de vinya, olivera i garrofers. Aquí conflueixen els itineraris SL-C 141, el torrent de les Bruixes i el GR-92, al qual es dedica un monòlit. També hi trobem un mirador. Uns esglaons ens separen del poblat ibèric **6**, l'atractiu principal de l'itinerari.

Del poblat ibèric de Puig Castellar al punt d'inici

Desfem el camí d'anada fins a arribar al sender que baixa en perpendicular, vorejat de petites oliveres. En pocs minuts ens trobem en un planell, amb vistes espectaculars, on s'alça una imponent torre de vigilància d'incendis **7**.

Retrocedim i baixem a l'esquerra per la pista que fa ziga-zaga fins a arribar al barri de Can Franquesa, on girem a la dreta, tal com ens indica el senyal. Passem per davant del centre cívic i prenem les escales que surten a l'altra vorera cap al carrer inferior. Una vegada al carrer Cabrera, continuem a la dreta fins al final dels edificis, on trobarem unes altres escales que baixen al carrer Còrdova. En aquest carrer, a la dreta, trobarem un corriol que ens portarà a una pista forestal, que haurèm de seguir fins al trencall, i una fita ens guiarà a la dreta de tornada al mirador, l'inici del nostre itinerari.

El mirador al barri de les Oliveres

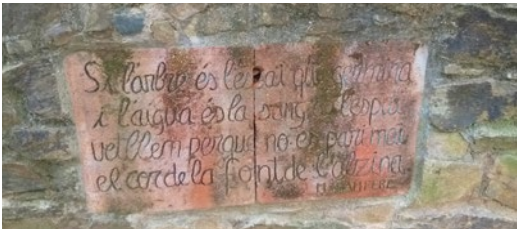
L'àrea d'esplai de les Oliveres

És una àrea ampla i agradable amb molts arbres, ideal per fer un pícnic o jugar amb la canalla al parc infantil.

Porta el nom del barri de les Oliveres de Santa Coloma de Gramenet, que es va construir als anys setanta del segle passat sobre la muntanya.

Amagada, trobem una petita bassa d'aigua utilitzada per petits mamífers i, si ens hi fixem bé, veurem a prop petjades de senglar. Un cartell ens recorda que, per motius de conservació, no es pot donar menjar als senglars ni tampoc tocar o agafar amfibis de la bassa.

La font de l'Alzina

Tradicionalment ha estat un lloc de trobada perquè se situa a l'obaga. És un racó agradable i singular per la frondositat i grandària dels arbres que envolten la font. Fins al 1936 va ser el lloc triat per celebrar l'aplec de la sardana. Ha estat arranjada en dues ocasions, i el 1998 s'hi van gravar uns versos del poeta Màrius Sampere: "Si l'arbre és l'espai que germina | i l'aigua és la sang de l'espai | vetllem perquè no es perdi mai | el cor de la font de l'Alzina."

Aquest és l'últim punt de l'itinerari on podem arribar amb cotxe. Hi ha un restaurant i una àrea de pícnic amb taules.

L'antiga mina de galena

Entre finals del segle XIX i principis del segle XX, aquesta part de la serralada va ser foradada per a l'explotació de minerals, moviment conegut com la Febre d'Or.

La Mina Pons va ser una de les poques mines amb èxit, i els 200.000 m² de terreny adquirits van ser explotats entre 1906 i 1915 per a l'extracció de galena. Actualment, es poden observar dues boques tancades d'entrada de la mina, una d'inferior i una altra de superior.

El sender del Mediterrani o GR-92

A l'esplanada situada davant de l'entrada del poblat ibèric de Puig Castellar, hi trobem un monòlit dedicat al GR-92 amb uns altres versos del poeta Màrius Sampere.

El tram que passa just per davant del poblat forma part de l'etapa 17, que comença al coll de Font de Cera, a Alella, i acaba a Montcada. Recorre una distància de 16,31 quilòmetres i passa per punts d'especial interès com el poblat ibèric, el monestir de Sant Jeroni de la Murtra i les ermites de Sant Onofre i de Sant Climent.

El poblat ibèric de Puig Castellar

Situat al turó amb el mateix nom, és un dels jaciments més importants de la província de Barcelona. Va ser ocupat entre els segles VI i II aC pels ibers laietans. El poblat va ser descobert l'any 1902 i les primeres excavacions arqueològiques daten del 1904, liderades per Ferran de Segarra.

Posteriorment, l'Institut d'Estudis Catalans (1922-1925) i el Centre Excursionista de Puig Castellar (1954-1955) les van reprendre, però no va ser fins al 1997 que el Museu Torre Balldovina de Santa Coloma de Gramenet va iniciar un projecte per convertir-lo en parc arqueològic amb intervencions arqueològiques i museístiques.

Actualment, el poblat és un museu a l'aire lliure, que visitarem amb l'ajuda d'uns plafons interpretatius. Asseguts al mirador, admirem la increïble panoràmica de 360° que ens envolta: la desembocadura del Besòs, el pla de Barcelona, i bona part del Vallès i el Maresme, i reflexionem sobre la situació privilegiada que tenia el poblat i el control que tenia sobre el territori i les vies de comunicació, des de la costa fins a l'interior. Els amants de l'avifauna també poden contemplar en determinades èpoques el pas d'aus migratòries, ajudats d'un plafó interpretatiu ubicat dalt del turó.

La visibilitat entre els poblats del turó de Montjuïc, el turó de la Rovira, el turó de les Maletes, el turó d'en Boscà i el turó de Montgat feia que es poguessin alertar de qualsevol perill.

Les troballes arqueològiques es conserven al Museu d'Arqueologia de Catalunya i al Museu Torre Balldovina, el qual recomanem visitar per completar la visita al poblat.

